

КОНЦЕПЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОНТЕКСТІ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ПОСТМОДЕРНОГО СВІТУ

Анотація. Метою дослідження є аналіз множинної культурної ідентичності як динамічного процесу в контексті постмодерного світу. **Методологія дослідження.** Для проведення дослідження використані системний, культурно-історичний, герменевтичний та інтегративний підходи. **Наукова новизна роботи** полягає в обґрунтуванні доцільності використання концепції множинної культурної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів, що потребує вироблення нової парадигми мислення. За сучасних умов імперативом соціально-культурної взаємодії стає власний вільний вибір культурної ідентифікації, який спонукає індивіда до осмислення міжособистісних і міжгрупових взаємодій із позиції толерантності та робить його відкритим для розуміння носіїв інших ідентичностей. **Висновки.** Конструктивістський підхід до розуміння феномену культури, який став панівним у постмодерному світі, сприяв виникненню нової інтерпретації культурної ідентичності, котра розуміється як динамічний процес об'єднання індивідуальної та групової ідентичностей і не є абсолютно завершеною. Результати проведеного дослідження дозволяють дійти висновку, що множинна культурна ідентичність сприяє здатності людини до змін, здатності давати раду новим викликам, якими сповнений глобалізований світ. Ця здатність до адаптації є суттєвою передумовою покращення процесу міжкультурної комунікації в межах нової геополітичної конструкції світобудови.

Ключові слова: культура, культурна ідентичність, конструктивістський підхід до культури, динамічна ідентичність, множинна ідентичність, постмодерн.

Усвідомлення історії культури України та знання з історії культури світу суттєвою мірою впливають на інтерпретацію навколишнього світу. Культура немов збільшуване скло, крізь яке люди сприймають реальність. Це сприяє виникненню різноманітних варіантів соціальної дії та соціальних відносин. Подібне різноманіття варіантів є соціальним репертуаром, або конгломератом культурних інструментів людини¹. Люди розробляють свої життєві стратегії. Потужна підготовка до соціальної взаємодії й наявність декількох стратегій підвищують впевненість і здатність людини до колективних дій.

Зустріч із різними культурами може підтвердити існуючі переконання, викликати непорозуміння, тривогу або навіть агресію, або ж розширити

¹ Swidler A. Culture and Social Action // The New American Cultural Sociology / Smith Ph. (Ed.). – Cambridge, UK, 1998. – P.171–187; *Idem*. Talk of Love; How Culture matters. – Chicago, 2003. – 312 p.

життєві горизонти. Певні культурні моделі можуть відображати конфліктні ситуації й одночасно пропонувати можливі способи їх вирішення². Сприйняття нових ідей, формування нової інтерпретації світу, усвідомлення різноманітності варіантів соціальних дій і відносин сприяють глибшому усвідомленню власної культурної ідентичності, яка передбачає відчуття самоідентифікації до певної культури, прийняття певних культурних норм, патернів поведінки, ціннісних орієнтацій тощо.

Культурна ідентичність є найважливішим ціннісним фактором розвитку етнічно різномірних суспільств. Впливаючи на процеси інтеграції та дезінтеграції, культурна ідентичність виконує одночасно функцію індикатора внутрішнього стану поліетнічної спільноти як соціокультурної системи.

Концепція культурної ідентичності постійно привертає увагу фахівців. Вона потребує глибокого, багатогранного вивчення з теоретичних, методологічних, онтологічних позицій. Її розробка залежить від наукової орієнтації дослідників та основних припущень щодо природи й історії культурної ідентичності.

Соціально-наукові підходи концептуалізують культурну ідентичність як процес «соціальної категоризації», що ґрунтується як на індивідуальному виборі, так і на відносинах між індивідом і групою/групами³. Інтерпретативні культурні підходи розглядають культурну ідентичність як соціальний та культурний конструкт, який залежить не лише від людини, але динамічно створюється, обговорюється та посилюється у процесі взаємодії з представниками інгруп та аутгруп⁴. Представники критичного підходу розглядають культурну ідентичність як «ідеологічну конструкцію і представництво силових структур»⁵.

Історія культури загалом та культура зокрема є обумовленим способом індивідуальної або колективної поведінки, що базована на минулому і спроектована в майбутнє. Історія культури циклічна. Культурна специфіка нації – це сукупність історичних, надісторичних факторів, а національна психіка – таємнича сила, яка прихована в національних звичаях, усній традиції та мові.

Саме ця владна сила, яка знаходиться за межами нашого свідомого сприйняття, мотивує нашу поведінку і є тригером наших імпульсів. Неявний,

² *Danylova T.* Overcoming the Cultural Differences: Parable as a Means of Intercultural Dialogue // *Anthropological Measurements of Philosophical Research*. – 2013. – №3. – P.42–51.

³ *Berry J.W.* Introduction to methodology // *Handbook of cross-cultural psychology / Triandis H.C. & Berry J.W. (Eds.)*. – Vol.1. – Boston, 1980. – P.1–28; *Yep G.A.* Approaches to cultural identity: Personal notes from an auto-ethnographical journey // *Communicating ethnic and cultural identity / Fong M. & Chuang R. (Eds.)*. – Lanham, 2003. – P.69–81.

⁴ *Collier M., Thomas M.* Identity in intercultural communication: An interpretive perspective // *Theories in intercultural communication (International and Intercultural Communication Annual) / Kim Y.Y. & Gudykunst W.B. (Eds.)*. – Book 12. – Newbury Park, CA, 1988. – P.99–120; *Jackson R.L.* The negotiation of cultural identity: Perceptions of European Americans and African Americans. – Westport, 1999. – 144 p.; *Social Identity and Intergroup Relations (European Studies in Social Psychology) / Tajfel H. (Ed.)*. – Cambridge, UK, 2010. – 546 p.

⁵ *Shin C.I., Jackson R.L.* A review of identity research in communication theory: Reconceptualizing cultural identity // *Ferment in the Intercultural Field: Axiology/Value/Praxis / Starosta W.J. & Chen G.-M. (Eds.)*. – Thousand Oaks, 2003. – P.211–241.

мінливий і часто невизначений національний характер проявляється в усіх аспектах життя нації – як в історичних досягненнях, так і у трагедіях.

Культурна ідентичність базована на суспільному досвіді соціуму, який об'єктивувався та інституційований у способі життя, характерний для членів окресленої спільноти й відрізняється від способу життя іншої спільноти і є унікальним. Увагу дослідженню культурної ідентичності як необхідної складової індивідуальної та колективної ідентичності приділили й вітчизняні автори С.Сторожук, І.Гоян, В.Шинкарук, Л.Шинкарук, Г.Салата, Т.Данилова, В.Пилипів⁶. Проте концепція культурної ідентичності потребує ґрунтовної розробки, що вимагає від вітчизняних дослідників пильної уваги до цього феномену.

Культура – це набір пізнавальних та оціночних переконань/уявлень про бажану реальність, які деталізовано у цінностях, установах і нормах⁷. Культуру можна інтерпретувати як денотативне, конотативне, прагматичне знання, що поділяється певною групою, яка має спільну історію та бере участь у структуруванні суспільства⁸.

Культура не є абстрактним поняттям – вона «вбудована» в реалії повсякденного життя. Насправді культура не може бути відокремлена від соціальних реалій, в яких вона розвивається, або від людей, котрі є як її творцями, так і творіннями. Для глибшого розуміння культури та уникнення спрощених інтерпретацій необхідно враховувати соціальні реалії, політичні, географічні, демографічні та економічні аспекти життя суспільства.

Так, історія української культури, як і будь-яка інша, просякнута символами, які передають її смисли від однієї генерації до іншої. Символи культури можуть бути двох типів – зовнішні та внутрішні, тобто видимі та невидимі. Зовнішні символи стосуються моделей поведінки або результатів поведінки, які сприймаються іншими. Серед них танці, зібрання членів діаспори, живописні та мовні презентації, предмети мистецтва тощо. Хоча внутрішні символи зазвичай передаються за допомогою зовнішніх символів, вони досягаються розумово або інтуїтивно, а не лише споглядаються. Вони включають вірування, цінності, почуття та ідеї, наприклад, релігійні вірування, політичні

⁶ *Сторожук С.В., Гоян І.М.* Вплив віртуальної реальності на самоактуалізацію тинейджерів // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2016. – №9. – С.17–28; *Storozhuk S.V., Hoyan I.M.* Gender Equality as a Modern Phenomenon // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2017. – №11. – P.71–83; *Shynkaruk V., Salata G., Danylova T.* Myth as the Phenomenon of Culture // Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald. – 2018. – №4. – P.17–22; *Shynkaruk L., Salata G., Danylova T.* Dialogue of Cultures: E.Hall and F.Kluckhohn // Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald. – 2018. – №3. – P.128–133; *Salata G., Danylova T.* The Ecological Imperative and Human Nature: A New Perspective on Ecological Education // Interdisciplinary Studies of Complex Systems. – 2018. – №12. – P.17–24; *Danylova T.* The Way to the Self: The Novel «Steppenwolf» Through the Lens of Jungian Process of Individuation // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2015. – №7. – P.28–35; *Пилипів В.І.* Архетипні культурні символи та формування культурної ідентичності українців Канади: до постановки проблеми // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2019. – №1. – С.190–194.

⁷ *Kemper D.* Sociological Models in the Explanation of Emotion // Handbook of Emotions / Lewis M. & Havilland J.M. (Eds.). – New York, 1993. – P.41–51.

⁸ *Swidler A.* Talk of Love. – P.250–285.

чи соціальні цінності, такі як цінність демократії; легенди, міфологію або історію конкретної групи і почуття групової самоідентифікації.

Збереження етнічної ідентичності усіма генераціями не обов'язково означає збереження всіх символів, що містяться в культурі. Насправді повсюдність культури не означає, що всі її символи, однаково значущі або прийняті всіма членами спільноти. Люди вибірково використовують культурні символи. Особливо це стосується різних поколінь, які живуть у культурно різноманітному середовищі⁹.

Існують різні підходи до розуміння феномену культури. Есенціалістська точка зору базується на ідеї, що культура обумовлена і статична, вона має фіксовані характеристики, а відмінності між представниками однієї культури вважаються вторинними. У глобалізованому світі, в якому люди часто подорожують як фізично, так і віртуально, живуть у постійній взаємодії з представниками інших культур, цей підхід неактуальний. Більше того, подібний редукціоністський погляд на культуру обмежує людське розуміння лише теоріями та методологіями, неадекватними реаліям ХХІ ст. Натомість конструктивістський підхід визначає культуру як багатогранний динамічний феномен, що знаходиться в безперервній еволюції. Із точки зору конструктивізму культура визначається через взаємодію між людьми; вона є плінною у своєму вираженні та постійно розвивається й адаптується до нових реалій.

Отже культура розвивається і змінюється впродовж багатьох років, на неї впливає взаємодія її членів із членами інших культур та з їхнім оточенням, а також культурний та економічний обмін і глобалізація. Такий тип дискурсу інтерпретує культуру як процес, багатогранний і різноманітний за своїми цінностями, переконаннями, практиками, традиціями, деякі з яких можуть бути зовсім новими. Отже, із цієї точки зору, культура є предметом перемовин, що надає можливості особистого вибору, соціальної справедливості, а також динамічним процесом, завдяки якому домовленості та межі груп або спільнот переглядаються відповідно до поточних потреб¹⁰.

«Боротьба із соціальною ексклюзією, імплементація принципу соціальної справедливості»¹¹ – один із вагомих чинників в історії постмодерної культури світу. «Соціальна справедливість – це поняття, яке визначає чесні та справедливі відносини між людиною і суспільством. Вона вимірюється явними і латентними умовами розподілу багатства, можливостей та соціальних привілеїв. Соціальна справедливість включає в себе наші найглибші переконання», сформовані культурною ідентичністю, «політикою, релігією, етнічною приналежністю та почуттям ідентичності»¹².

⁹ Пилипів В.І. Архетипні культурні символи та формування культурної ідентичності українців Канади: до постановки проблеми // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2019. – №1. – С.191–192.

¹⁰ Intercultural Learning: theories, contexts, realities [Електронний ресурс]: <https://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/10762748/Ch2.pdf/0b364432-7efb-6a45-a4bc-50de19787213>

¹¹ Салата Г. Бібліотекознавство, інформаційні науки та соціальна справедливість // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2019. – №3. – С.10–11.

¹² Там само. – С.11.

Наше сприйняття культури впливає на інтерпретацію культурної реальності, на нашу взаємодію з іншими людьми й на спосіб, в який ми розуміємо нашу ідентичність та ідентичність інших. Безумовно, культура не є відповіддю на кожне питання, але вона представляє важливий аспект, який формує наш світогляд і наші інтерпретації, разом з іншими аспектами, такими, як умови життя, гендер, сексуальна орієнтація, соціально-економічний статус тощо.

У контексті культури, як і багатьох інших вимірів, ідентичність постійно конструюється, а сам процес прийняття та виконання ролі, який опосередковується зовнішніми (соціальними, політичними) і внутрішніми (психологічними, емоційними) аспектами, триває впродовж усього життя¹³.

Плинну культурну ідентичність можна розуміти як об'єднання двох ідентичностей – індивідуальної та групової – в одну. Отже культурна ідентичність завжди знаходиться у процесі, вона ніколи не є абсолютно завершеним фактом¹⁴.

Якщо ми розглядаємо нашу ідентичність як статичну, аскриптивну, ми схильні або змушені відповідати певній системі очікувань щодо культурних норм, гендерних ролей, релігійних переконань тощо. Розуміння своєї ідентичності та ідентичності інших людей як динамічного процесу дозволяє постійно змінювати власну ідентичність відповідно до наших потреб, прагнень, очікувань, а не відповідно до того, на що очікує світ.

Важливим аспектом є те, що в межах окресленої парадигми ми дозволяємо іншим людям побудувати свою власну ідентичність, утримуючись від стигматизації, соціального клеймування, сприйняття кризь призми стереотипів.

Таким чином, ідентичність може бути визначена як належність до одних груп і диференціація від інших. Залежно від контексту, в якому ми перебуваємо, ми постійно переоцінюємо свою ідентичність. Наприклад, у єдиної жінки у групі чоловіків розуміння гендерної ідентичності може бути сильнішим, ніж у мішаній гендерній групі. Тому сучасні дослідники звертаються до концепції «множинних ідентичностей»¹⁵.

Хоча ця концепція в основному використовується для аналізу людей, які об'єднали у собі різні культурні традиції, вона може бути поширена на будь-яку людину в умовах зміни соціального контексту,

«пошуки “Я” значною мірою є реакцією на впевненість науки у власних зусиллях пояснити навколишній світ і визначити місце людини у цьому світі. По суті, це пов'язано з визнанням того, що реальність, яку ми сприймаємо, не є реальністю *per se*, але, швидше, конструюється самим розумом. Саме тому постмодерна доба вельми скептично ставиться до пояснень, які претендують на абсолютну істинність. Замість цього вона фокусується на відносності істини для кожної людини.

¹³ Ohana Y., Otten H. A new intercultural learning concept for the European youth sector? // Where do you stand? Intercultural learning and political education in contemporary Europe. – Berlin, 2012. – P.183–240.

¹⁴ Kim Y. The Identity Factor in Intercultural Competence // The Sage Handbook of Intercultural Competence / Deardorff D.K. (Ed.). – Thousand Oaks, 2009. – P.53–65.

¹⁵ Данилова Т.В. Проблема людської ідентичності у постмодерній картині світу // Антропологічні виміри філософських досліджень. – 2012. – №2. – С.16–22; Burke P., Stets J. Identity Theory. – Oxford University Press, 2009. – 272 p.

У постмодерністському розумінні все є інтерпретацією – ми самі створюємо свою реальність, інтерпретуючи навколишній світ. Реальність виникає через нашу інтерпретацію того, що світ означає для нас особисто. Надаючи перевагу конкретному досвіду над абстрактними принципами, постмодернізм стверджує, що результати власного досвіду є відносними, а не остаточними та універсальними, і намагається запропонувати нове розуміння людини в межах свого дискурсу»¹⁶.

Ідентичність стає плинною, вона формується та постійно трансформується щодо способів представлення в культурних системах, які нас оточують. Як зазначав С.Голл, «суперечливі ідентичності всередині нас тягнуть у різних напрямках, так що наші ідентифікації постійно змінюються»¹⁷.

Ідентичність людини визначається як через самоідентифікацію (як ми ідентифікуємо себе), так і через гетероідентифікацію (як ідентифікують нас інші). На індивідуальному рівні ідентичність тісно пов'язана з необхідністю взаємодії з іншими людьми, із суспільством у цілому та з визнанням власної автономії. Найчастіше ідентичність, яку «привласнює» людина, відрізняється від ідентичності, котру «приписують» їй інші.

Навіть крізь призму динамічного, конструктивістського погляду доби постмодерну люди часто припускають наявність лише однієї ідентичності. Подібний тип світогляду породжує когнітивний дисонанс, що є вкрай небезпечним, особливо за умов глобалізованого світу і зростаючих культурних контактів.

Індивіди прагнуть зберегти позитивну самоідентифікацію та почувати-ся в безпеці в рамках своєї ідентичності. Для досягнення цього використовуються різні стратегії. Одна з них полягає в тому, щоб зробити наголос на відмінностях інгруп та аутгруп, що може створити штучну категоризацію, яка підкреслює відмінності та зменшує подібність. Це часто призводить до конкуренції або конфронтації, які в деяких випадках спричиняють акти насильства та дискримінацію.

Для уникання цього дисонансу й пов'язаних із ним проблем, для створення конкурентного наративу будь-якому індивіду потрібно інтегрувати різні аспекти своєї ідентичності для відчуття себе унікальною та повноцінною людиною¹⁸. В опублікованому Радою Європи Європейському маніфесті щодо множинної культурної належності проголошується, що в певний час або на різних етапах свого життя люди можуть мати різну культурну належність:

«Множинна культурна належність є одним зі способів визнання місця плюралізму в контексті глобалізму. Світ фрагментований і плюралістичний, і сучасні люди живуть у різних групах, на різних рівнях та з різними ступенями інтенсивності,

¹⁶ Danylova T.V. Searching for the True Self: The Way of Nondual Wisdom // Anthropological Measurements of Philosophical Research. – 2017. – №12. – P.8.

¹⁷ Hall S. The Question of Cultural Identity, Modernity and Its Futures. – Cambridge, 1992. – P.277.

¹⁸ Danylova T. The Way to the Self: The Novel «Steppenwolf» Through the Lens of Jungian Process of Individuation. – P.28–35.

створюючи кожен соціальну групу неоднорідною. Сьогодні європейець може бути зачатий у Венеції, провести свої підліткові роки в Парижі, навчатися в Коїмбра, одружитися в Берліні й розлучитися в Лондоні. Де він або вона будуть поховані? Культурні системи відліку, які колись були сталими та непорушними, тепер неминуче пов'язані з далекосяжними змінами»¹⁹.

Зазвичай індивіди суб'єктивно ототожнюються з більш ніж однією соціальною групою. Крім того, люди часто використовують свої особистісні характеристики та міжособистісні стосунки й соціальні ролі як додаткові компоненти власної ідентифікації. Ці множинні ідентифікації з соціальними групами, характеристиками, стосунками та ролями допомагають людям орієнтуватися у світі.

Для успішного міжкультурного діалогу необхідно знайти баланс між прийняттям власної ідентичності, визнанням культурних особливостей своєї групи й толерантним ставленням до представників культурних аутгруп.

«Наразі множинна культурна належність стає фундаментом європейського громадянства. Це робить можливим сприймати й відчувати складний, диференційований розвиток культурної ідентичності у зрілих демократичних суспільствах [...]

По-перше, вона визнає спільноти, які приносять з собою різні характеристики з точки зору ідентичності, та, по-друге, дозволяє кожній людині мати декілька специфічних ідентичностей, які виражаються через належність до різних культур [...] множинна належність сприймається як можливість для окремого індивіда або групи відчувати одночасну або послідовну належність до певного набору цінностей або культурних характеристик, що поділяються кількома групами або спільнотами»²⁰.

За сучасних умов імперативом соціально-культурної взаємодії стає власний вільний вибір культурної належності, який спонукає індивіда до осмислення міжособистісних і міжгрупових взаємодій із позиції толерантності та робить його відкритим для розуміння носіїв інших ідентичностей.

Конструктивістський підхід до розуміння феномену культури, який став панівним у постмодерному світі, сприяв виникненню нової інтерпретації культурної ідентичності, котра розуміється як динамічний процес об'єднання індивідуальної та групової ідентичностей і не є абсолютно завершеною.

Множинна культурна ідентичність сприяє здатності людини до змін, здатності давати раду новим викликам, якими сповнений світ. Ця здатність до адаптації є суттєвою передумовою покращення процесу міжкультурної комунікації в межах нової геополітичної конструкції світобудови.

¹⁹ European Manifesto for Multiple Cultural Affiliation. 2007 [Електронний ресурс]: <https://rm.coe.int/16806abde8>

²⁰ Ibid.

REFERENCES

1. Berry, J.W. (1980). Introduction to methodology. H.C.Triandis & J.W.Berry (Eds.). *Handbook of cross-cultural psychology, 1*, 1–28. Boston: Allyn and Bacon.
2. Burke, P., & Stets, J. (2009). *Identity Theory*. Oxford University Press.
3. Collier, M., & Thomas, M. (1988). Identity in intercultural communication: An interpretive perspective. Y.Y.Kim & W.B.Gudykunst (Eds.). *Theories in intercultural communication (International and Intercultural Communication Annual), 12*, 99–120. Newbury Park, CA: SAGE.
4. Danylova, T. (2012). Problema liudskoi identychnosti u postmodernii kartyni svitu. *Antropolohichni vymiry filosofskykh doslidzhen*, 16–22. Dnipropetrovsk. [in Ukrainian].
5. Danylova, T. (2013). Overcoming the Cultural Differences: Parable as a Means of Intercultural Dialogue. *Anthropological Measurements of Philosophical Research, 3*, 42–51.
6. Danylova, T. (2015). The Way to the Self: The Novel «Steppenwolf» Through the Lens of Jungian Process of Individuation. *Anthropological Measurements of Philosophical Research, 7*, 28–35.
7. Danylova, T.V. (2017). Searching for the True Self: The Way of Nondual Wisdom. *Anthropological Measurements of Philosophical Research, 12*, 7–15. DOI: 10.15802/ampr.v0i12.119069.
8. *European Manifesto for Multiple Cultural Affiliation*. (2007). Retrieved from <https://rm.coe.int/16806abde8>
9. Hall, S. (1992). The Question of Cultural Identity. S.Hall, D.Held and T.McGrew (Eds.). *Modernity and Its Futures*, 273–316. Cambridge: Open University Press.
10. *Intercultural Learning: theories, contexts, realities*. (2009). Retrieved from <https://pjp.eu.coe.int/documents/1017981/10762748/Ch2.pdf/0b364432-7efb-6a45-a4bc-50de19787213>
11. Jackson, R.L. (1999). *The negotiation of cultural identity: Perceptions of European Americans and African Americans*. Westport: Praeger.
12. Kemper, D. (1993). Sociological Models in the explanation of emotion. M.Lewis & J.M.Haviland (Eds.). *Handbook of Emotions*, 41–51. New York: The Guilford Press.
13. Kim, Y. (2009). The Identity Factor in Intercultural Competence. D.K.Deardorff (Ed.). *The Sage Handbook of Intercultural Competence*, 53–65. Thousand Oaks, CA: Sage.
14. Ohana, Y., & Otten, H. (2012). A new intercultural learning concept for the European youth sector? Ohana, Y., Otten, H. (Eds.). *Where do you stand? Intercultural learning and political education in contemporary Europe*, 183–240. Berlin: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
15. Pylypiv, V. (2019). Arkhetypichni kulturni symvoly ta formuvannia kulturnoi identychnosti kanadskykh ukrainsiv: problema problemy. *Natsionalna akademiia kerivnykh kadrov kultury i mystetstv, 1*, 190–194. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2019.166907> [in Ukrainian].
16. Salata, G., & Danylova, T. (2018). The Ecological Imperative and Human Nature: A New Perspective on Ecological Education. *Interdisciplinary Studies of Complex Systems, 12*, 17–24.
17. Salata, H. (2019). Bibliotechni ta informatsiini nauky ta sotsialna spravedyvist. *Ukrainskyi zhurnal z bibliotekoznavstva ta informatsiinykh nauk, 3*, 10–18. DOI: <http://dx.doi.org/10.31866/2616-7654.3.2019.169662> [in Ukrainian].
18. Shin, C.I., & Jackson, R.L. (2003). A review of identity research in communication theory: Reconceptualizing cultural identity. W.J.Starosta & G.-M.Chen (Eds.). *Ferment in the Intercultural Field: Axiology/Value/Praxis*, 211–241. Thousand Oaks, CA: SAGE.
19. Shynkaruk, L., Salata, G., & Danylova, T. (2018). Dialogue of Cultures: E.Hall and F.Kluckhohn. *Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald, 3*, 128–133.
20. Shynkaruk, V., Salata, G., & Danylova, T. (2018). Myth as the Phenomenon of Culture. *Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald, 4*, 17–22.
21. Storozhuk, S.V. & Hoyan, I.M. (2017). Gender Equality as a Modern Phenomenon. *Anthropological Measurements of Philosophical Research, 11*, 71–83. DOI: 10.15802/ampr.v0i11.105481

22. Storozhuk, S.V., Hoian, Y.N. (2016). Vplyv virtualnoi realnosti na samoaktualizatsiiu pidlitkiv: antropolohichni vymir. *Antropolohichni vymiriuvannia filosofskykh doslidzhen*, 9, 17–28. DOI: 10.15802/ampr2016/72119. [in Ukrainian].
23. Swidler, A. (1998). Culture and Social Action. Ph. Smith (Ed.). *The New American Cultural Sociology*, 171–187. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
24. Swidler, A. (2003). *Talk of Love; How Culture matters*. Chicago: University of Chicago Press.
25. Tajfel, H. (Ed.). (2010). *Social Identity and Intergroup Relations (European Studies in Social Psychology)*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
26. Triandis, H.C. (1995). *Individualism and Collectivism (New Directions in Social Psychology)*. Boulder: Westview Press.
27. Yep, G.A. (2003). Approaches to cultural identity: Personal notes from an auto-ethnographical journey. M.Fong & R.Chuang (Eds.). *Communicating ethnic and cultural identity*, 69–81. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.

VOLODYMYR PYLYPIV

Candidate of Historical Sciences (Ph. D. in History), Docent,
Rector of the Kyiv University of Culture
(Kyiv, Ukraine), pylypiv@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6548-1405>

THE CONCEPT OF CULTURAL IDENTITY IN THE CONTEXT OF THE CULTURE'S HISTORY OF THE POSTMODERN WORLD

Abstract. *The aim of the study is to analyze the multiple cultural identity as a dynamic process in the context of the postmodern world. **Methodology of the study.** The authors used a systematic, cultural-historical, hermeneutic, and integrative approaches. **The scientific novelty** consists in substantiating the expediency of using the concept of multiple cultural identity in the context of globalization processes, which requires the development of a new paradigm of thinking. Nowadays, human's free choice is becoming the imperative of socio-cultural interaction. It induces the individual to comprehend interpersonal and intergroup interactions from the standpoint of tolerance and makes him/her open to understanding the carriers of the other identities. **Conclusions.** The constructivist approach to culture, which is dominant in the postmodern world, contributes to the emergence of a new interpretation of cultural identity. It is understood as a dynamic process of uniting individual and group identities, which is regarded as principally incomplete. The results of the study lead to the conclusion that the multiple cultural identity contributes to the ability of a person to change, the ability to cope with the new challenges of the globalized world. This ability to adapt is an essential prerequisite for improving the process of intercultural communication within the framework of the new geopolitical structure of the world.*

Keywords: *culture, cultural identity, constructivist approach to culture, dynamic identity, multiple identity, postmodern.*